Innspill fra Porsgrunn kommune på høring Ny retningslinje for barselomsorgen.

Jordmødrene har lest igjennom høringsutkastet og ønsker å oversende innspill på hvordan vi jobber pr i dag. Når sant skal sies, jobber Jordmortjenesten i Porsgrunn - langt på veg, slik HDIR foreslår:

Vi identifiserer sårbare familier i god tid før fødsel. Unntaket er der kvinnene kommersvært sent til jordmor, eller ikke har gått til jordmor i graviditeten. Vi setter av betydelig bedre tid enn fastlegene (10-15min?) til å snakke om levevaner, helse, belastende livserfaringer, psykososiale forhold, risikovurderer arbeidsforhold osv. Kvinner som strever moderat til alvorlig med psykiske helseplager når de blir gravide, med eller uten medisinering, henvises BUP via fastlege eller Yann. Vi bruker allerede EPDS v/ behov – også etter fødsel. (Regner med at obligatorisk EPSD-kartlegging på alle gravide kommer). Humør og psykisk helse tas opp på hver konsultasjon.

Vi er allerede Ammekyndig helsestasjon. Vi er Tidlig INN-kommune.

Vi tilbyr hjemmebesøk til alle som har født. Vi reiser på kort varsel hvis nødvendig. Vi tilbyr flere besøk hvis nødvendig. Det at vi tilbyr hjemmebesøk tror jeg har mye å si for å fange opp syke nyfødte, plager etter fødsel, ammeproblemer og nedstemthet.

Hjemmebesøk av jordmor har stor nytte.

Vi har en SJEKKLISTE vi gjennomgår på hjemmebesøk:

- Alle nyforløste får spørsmål vedr urin/avf etter fødsel. Obs økt risiko for UVI etter fødsel.

- Vi tilbyr å se på alle rifter (evt hemoroider). Vi SKAL helst inspisere hvis klipp eller rift gr 3-4, obs sutur-skred eller infeksjonstegn. Rift 3-4 får allerede i dag kontroll på Gyn pol, dog etter 6 mnd. Ser ny anbefaling er 6-8 uker, men her er det jo spesialisthelsetjeneste som må endre rutiner.

- Vi skal vurdere vaginalblødning, og orienterer alle om tegn til endometritt, sekundær post-partum-blødning. Rekontakt føden hvis stor blødning, evt lege/legevakt hvis mistanke om infeksjon.

- Vi tilser bandasje/sectiosår. Orienter om tegn å reagere på ift sårinfeksjon og/eller sårruptur.

- Vi skal snakke om amming/gjør ammeobservasjon, inkl sugetak, obs bryst. Alle er velkomne til å be om mer ammeveiledning hvis behov. Orienterer alle om tegn å reagere på hvis mistanke om mastitt, samt hvordan forebygge mastitt. Alle som føder i Skien får i tillegg brosjyre med kontaktopplysninger til Barselpoliklinikk, hvor kvinnen kan bestille time selv, uten henvisning.

- Vi tar med BT-apparat hjem hvis preeklampsi/hypertensjon før fødsel.

- Vi spør alle om søvn og humør/opplevelse av egen psykiske helse på hjemmebesøk.

- Alle får mulighet til å snakke om fødselsopplevelsen sin.

- Vi spør alle om nettverk, kvaliteten på nettverket.

- Vi spør litt om oppgavefordeling i hjemmet, og vurderer samspill og tilknytning.

- Alle får tilbud om etterkontroll hos jordmor, men vi anbefaler etterkontroll hos fastlege, for de som har hatt komplikasjoner og/eller har annen kjent somatisk sykdom fra før.

Hvis vi ser behov for å sende en nyforløst mor tilbake til vurdering i sykehus, blir vi godt møtt. Vi opplever at våre vurderinger stoles på.

En del av sjekklisten dreier seg om observasjoner av barnet:

Barnet skal tilsees nakent, vi vurderer gulsott og hud generelt. Vi vurderer enkle reflekser og tonus. Vi veier alle, og har lav terskel for rekontak barsel hvis vekt ned over 10%. Vi opplever det ikke vanskelig å få barna inn igjen til vurdering på barselpol/barnelege.

På etterkontroll tar vi igjen opp søvn og humør, opplevelse av psykisk helse.

Vi snakker om hvordan ukene etter fødsel har vært, barnets utvikling/gråt/uro, litt om parforholdet, stemningen i familien. Her kan vi få ferten av gnisninger, evt ta opp krangel og vold som tema igjen.

Vi tilbyr å tilse alle underliv, inkl vurdere knipekraft, fremfall og/eller annen avvikende anatomi.

Alle får igjen spørsmål om de har opplevd lekkasjer av urin/avf.

Alle får tilbud om prevensjonsveiledning og celleprøve hvis aktuelt.

I tillegg går det ut mye informasjon via FF-kursene, som dessverre ikke er lovpålagte.

Vi er kjent med at mange kommuner ikke får til å tilby hjemmebesøk til alle. I Skien sier jordmødrene at de ikke tilser underliv, hverken på hjemmebesøk eller etterkontroll. Endringene i høringsutkastet må være myntet på kommuner som ikke er like langt «framme i skoa»!

Vi jordmødre spør normalt sett ikke om vold på hjemmebesøk, med mindre det er spesielle grunner til å ta opp temaet igjen. Mulig vi pålegges dette i fremtid. Vi spør alle på første kontroll i graviditeten.

Tilbakemelding fra oss jordmødre er at vi ikke har noen spesielle innspill til høringsutkastet. Vi gjør allerede mye av det som er foreslått, og vi har gode rutiner for å avdekke avvik/komplikasjoner i barseltid. Vi er opptatt av å orientere kvinnene om hvilke symptomer og tegn de skal følge med på, hva som er normalt/unormalt, og hvor de kan ta kontakt hvis behov. De orienteres om ulike scenario der lege bør kontaktes. Vi er også svært tilgjengelige på telefonene våre. Samarbeid med STHF er godt.

Mvh

Marthe Tobiasson/ Fagansvarlig jordmor

Lene Lindflaten/ Områdeleder Familie og helse